

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Br. 22.

Volosko-Opatija u sriedu 28. svibnja 1902.

God. III.

Tršćanske sleparije.

„Slovenski Narod“ iz Ljubljane
va broju od subote 24. o. m. donasa
zanimivi članak pod gornjem naslovom,
va kem se verno prikazuju sleparije
koje Talijani va Trstu čine na škodu
države i grada. Iz tega članka donasa
šamo mi sledeće: Već nekoliko vre-
mena piše tršćanski list „Avanti“ sada
(„Solo“) da se na austrijskem parobro-
darskem društvu „Lloyd“ va Trstu
dogadjaju vele sleparije i tatarije na
škodu države koja tomu društvu daje
veliku subvenciju.

Kad je lanjsko leto na mesto
pensioniranega presidenta od Lloyd
Kalehberga bil imenovan za presidenta
Becker, on se je valje htel osvedočiti
ako je pisanje „Avantia“ istinito, pak
je poveril advokatu Dru. Verdin, da
pregleda sve knjige i račune društva
za osvedočiti se, ako je bilo ča posle-
pareno. Advokat Verdin je valje od-
kril vele sleparije. Na agenturah va
Aleksandrije, va Galatzu, va Smirnah
va Kotoru, va Salonici, Carigradu i
druguda kade su bili namešćeni sami
Talijani a pristaše talijanske „ce-
morre“ dogadjale su se vele sleparije
na škodu od društva. — Na direkcije
samoj od koje je bil član pensionirani
tršćanski namestnik Rinaldini, ki je
prez nikakovega dela prijmial od Lloyd
preko svoje penzije i 12 tisuć krun
plaći na leto dogodilo se ve velike sle-
parije na škodu društva. Direkcija je
najme prodavala stari vapori od Lloyd
za polovicu prave vrednosti a pojedini
direktori su dobivali od kupovao na
tisuća „manči“. Prodani vapori su se

pak opet zeli za skupe novce na fit.
Tako se je vapor „Ceres“ prodal za
40 tisuć fforini a pokle zel na fit. Isto
tako su se kupovali za društvo vapori
za stotine tisuć krun više nego su bili
vredni a direktori od Lloyd su do-
bivali mastnu sensariju. Tako je di-
rekcija od „Lloyda“ pred malo vre-
mena kupila va Englezkoj parobrod
„Nippon“ i platila ga je po 10 lira
šterlina od tonelati za svem tem da su
periti rekli da ne valja ni 7 lira šter-
lina po tonelata. Kada je ta parobrod
prišal va Trst moral je „Lloyd“ na
njega potrošit 200 tisuć krun za po-
pravit ga, tako da je koštal 1 milijun
i 100 tisuć krun, dočim je novi i puno
bolji vapor od „Lloyda“ „Austria“ ko-
štal samo 900 tisuć krun. Se zna da
je kod „Nippona“ najmanje 200 tisuć
krun šlo va žepi od pojideži. Kad su
se te sleparije na „Lloyd“ odkrile
svi su se direktori zgubili, neki se je
ubil, neki je pobegal a ministarstvo je
valje suspendiralo iz službe barona
Rinaldini.

I razne druge sleparije su se na
Lloyd odkrile tako da se računa, da
„Lloyd“ ima puno milijuni škodi; za
siromašni fogišti ni Lloyd imel beći
da njim poboljša plaću.

Ta škandal na Lloyd zdignul je
va Trste puno praha pak se od tega
već čedni i čedni govori po svih jav-
neh mestah a najviše se zamera ba-
ronu Rinaldinu, ki se ni mogal zado-
voljit svojom penzijom od gubernatora
i plaćom od „Lloyda“ po 12 tisuć
krun na leto.

Niš manji škandal je on, ki se
je dogodil četrtak na 22. o. m. na tr-

šćanskem magistratu. Mi smo već va
broju od 13. junija 1901. „Narodnega
lista“ pod naslovom: „Talijansko go-
spodarstvo“ pisali kako tršćanski ma-
gistrat u poslu gradnje lučnice (špi-
tala od munjench) za Istru i Trst na
škodu tršćanske občine novce more
hita. Pred deset let po prilike bilo je
odlučeno, da se ima va Trstu zidat
lučnica za Trst i Istru. Bila je zibrana
komisija za nač mesto kade bi se ta
lučnica zidala. Najprvo se je bilo od-
lučilo zidat tu lučnicu na zemljištu
Cronest ali komisija je rekla da to zem-
ljište va Marenzi, ko je grof Marenzi
bil občine daroval. Nego neki špekul-
lanti su hitili oko na to zemljišće na-
mignuli su komisiju a ova je rekla
da zemljište Marenzi ni za špital pak
ga je magistrat za svem tem, da je
bilo vredno 100 tisuć fforini prodal
tem špekulantom za 24 tisuća fforini.
Se zna da su pale debele „manče“. Na
to je magistrat na svet od komi-
sije kupil zemljište Rumer za 45 tisuć
fforini. Na tem zemljišću je magistrat
potrošil 65 tisuć fforini za planiranje
tako da košta 100 tisuć fforini. Kad
se je toliko potrošilo je komisija rekla
da se špital na tem zemljištu nesme
gradit.

Četrtak na 22. o. m. je pak ma-
gistrat na svojoj sednice odlučil da se
za gradnju špitala kupi zemljišće Cro-
nest od kojega je sada gospodar ko-
munjski kunsiljer Vianello i kemu će
ga magistrat platit na pečú od zlata
koje je pred desetlet let moglo imet
za malo beći a povrh toga dat će mu

fondo Rumen, koje košta občinu 110
tisuć fforini.

Na ta način vidite upravljaju Ta-
lijani š komunjskemi beći. Tu se ne
gleda na tisuća ni na sto tisuća samo
da se žere a siromašni puk — naka
plaća.

Guveran sve to zna sve to vidil
al neče da zabode švoj nos va tali-
janski osinjak jerbo se boji talijanske
kamore i iredentizma. Dapače guveran
još svem tem škandalom va Trstu po-
stavilja krunu. Čitamo najme va
talijanskem foje „Solo“ ki se
štampa va Trstu da tršćanski
guveran plaća tršćanskemu ži-
dovsko-iredentističkemu listu
„Piccolo“ 18 tisuć krun na
leto subvencije, samo da ne
piše proti guvernu.

Moramo to držat za istinu jerbo
ni nijedan dementral.

Kad je temu tako onda va istinu
ne znamo već kade živimo! Na mesto
da guveran energično stane na put ta-
lijanskem sleparijama va Trstu, on još
dava subvenciju „Piccolo“ ki najviše
širi va Trstu nepoštenje i neprijatelj-
stvo proti Austrije. Ajme! Istro ča si
dočekala. Koliko bi se dobra moglo
v Istre učinit z onemi 18 tisuć krun
na leto. Za siromašnega kmeta v Istre
nima guveran beći da mu pomore va
silnoj nevoľje a za jednega bogatega
čifuta-iredentistu ima valje dar od 18
tisuća na leto. Kad bi bilo samo malo
pravice polovica Talijani z Istre i
Trsta bi moralo bit va pržuna. Na
mesto tega vidimo, da su vidjeni i
čašćeni od vlade i njihov činovniki,
tako da prosti puk već misli, da ča

PODLISTAK.

Praznovjerje.

— Crtica iz seljačkoga života. —

Napisaó: Đubo Raskežar.

Bilo je liepo proljetno jutro.

Sunce se tek iz sna prenilo i stalo
pomaljati svoju veliku razžarenu glavu, iz
onih plavetnih brdina na čarnom istoku.

Laste križale zrakom kó za okladu, a
tamo negdje u zelenom lugu pribrao maleni
slavlj nekakvu nuju, tugaljivu melodiju.
Kroz cielu božju noć pjevao je i prepjevao,
pa još sada kad su već pjetli i koke rada
siti nastavlja neutrudiv svoj — miločujni
žubor.

Nebo bijaše bez oblaka, vedro kao
riblje oko.

Miomiris čitog jutarnjeg zraka krepio
mi bolne grudi, a tilhano povjtarce igralo
se nježno, plahirno pramom moje neuredjene
kose. Sjedio sam tužan, zamisljen pred kuć-
nim pragom. — Bijah sjetan — sjetan ko
nikada!

— Pogđekoji seljak prolazio putem
goneći ispred sebe čedo ovaca ili par liepo
utovjerenih volova. Tu i tamo razliegao se
poj uranjile pastirice, dok se pogđekoji
deranje usplahirilo selom ko malena opica u
željznoj rešetci.

— Sve je bogme stalo ponastajati, sve
je vrvilo na rad samo se susjed Peri ne-
đalo još otrgnuti iz slatkog Morfejevog

zagrļaja. Na kući mu još sve pozapirano,
a gladno mu svinjče grokće i rovari da ga
je milina poslušati...

— U to se pomoli na razpuću pri-
jan Ante i nazove mi „dobro jutro“.

„Alaj si mi Antune jutros zakasnio —
ta to nije tvoj običaj — saletih ga. Znam
da su još te i pjetli glavom kimali kada je
tvoja marna ruka korov čupala ili motikom
upravljala — a jutros?“

„Bogme zakasnih nešto i sreo me boli
ali bolest gospodine, bolest te... i obljnu
ga suze“.

„Ha! — ha!“ o kakvoj bolesti govo-
riš bolan ne bio! Lice ti rumeno ko pro-
čevala stoperka, dok o snazi neču jda tek
govorim.

„Niže meni ništa Bogu hvala — od-
vrati — ali moja Mare.“ Ah! djeca kukaj
i jadikuj — ona u krevetu i Bog zna kako
će proći.“

Mare bolestna!? — ta to su mi prvi
glasli nego... dobro jutro susjede!

Bio se pokazao na kućnom pragu su-
sjed Pero snenih očiju i razgaljenih njeđara.
Jedva mi odvratio pozdrav, a tupi sumorni
pogled svratio tamo nekamo u zeleno šik-
karje kao da mu nije milo gledati mog
bledog lica. Mirke mu se oblaciše sjatile na
visokom čelu dok mu jstaračko lice posule
one nemile crte gnjeva i srebe.

— Susjed Pero bio va onizak čovjek
uzak u plećima, velike reko bi četvarou-
glaste glave. Ispod dugih redkih obrva vi-

rića mu dva malena okanca, što bi češće
znala prokapatí po koju debelu suzetinu
čak dolje do krivudastog paprikaša. Znao
bi Pero kadkada dublje u vrć zaviriti. —
Noge bile mu ko u kakvog konjanika a
ruke neobično duge, te bi lievu obično za
pojasom nosio.

Bio je čovjek mrke naprasita čudi,
duge jezice, nu kada mu je vino glavom
zašumilo pravi Zvekan. — Imao je liepu,
dobru i Boga bojeću ženicu Katu i dvanajat
godišnjeg sinčića Milana.

— Kuda ćete susjede danas? — us-
dih se.

— Jedva me jedvice pogleda ispod
oka pa nastavi: „Idem da preorem onu ne-
sretnu liehu u „babinom dolu“, ako mi i
danas vještice ne zakrče put, da bi ih str...
i izusti bogamrsku kletvu, da su me svega
srsi prohajali.“

— Ta kakove vještice bolan ne bio
— o čemu govoriš Petro?

— Alaj još češ mi i ti kazati, da nema
vještica. Haj vi učeno glave, mislite, da ste
pozobali sve znanje ovoga svijeta, a kad
tamo vi jadnici hoćete da neima vještice,
vukodlaka, krstnika, malića i drugih raznih
zlodeja.

Nasmijah se i nehote, dok se on udaljil
mumljajući kao gladno vuče.

Alaj Bog mu prosvjetlio pamet. Što
sudiš Antune ob ovom čovjeku?

Nek mu se Bog smilaje odvrati, poz-
dravi uljudno i udaljil se kimajući glavom.

Susjed Pero pokazao se ponovno na
kućnom pragu. Zasukao rukave čak gore
do debelih lakata, prebacio jaketu preko
plećiju, te naberiv mali kasasti šešir uputi
se u dvorište.

— Bit će vam kasno susjede!

— Muči beno li misliš, da ča ja na
rad dok je još pun zrak „vukodlaka“ i
drugih „špirta“, odvrati gajevno i prekrati
se u dvorište.

Bog ti prosti pomislijaš u sebi.

Križao nešto dvorištem, ujarmio napo-
kon volove primaknuo plug, otvorio dvorište
i zaviknuo gajevno: Seseel seš vo! Na
vratima dvorišta zaustavio se časak preba-
civ ovedi kamen preko glava.

Smljao sam se, ali ujedno i sašaljivao
siromašnoga čovjeka. Čemu taj kamen preko
glave mislijaš u sebi, ali ne mogoh do-
čuti tu veliku tajnu šuplje susjedove glave.

— Nebi — što no rič — članom o
dilan kad imah što i vidjeti.

Moj ti Pero goni natrag volove kao
da ga svi vragovi gone. Krv mu navrela
u glavu, izbuljio oči, mahao rukama, vikao,
stiskao pesti ko mahnit, kleo i proklinjao
da se je ista zemlja zatalasala. Debelom
čvoravom batinom lupao po volovima, da
su se jadni previjali od boli, lelečić i urli-
kao ko gladno vuče.

— Što ti je Pero za ime bolje?! —
upita ga žena izasav sva preplašena pred
kućna vrata.

— Prokleta vještica, voda ju odmiela

je ki vodi tat, varalica i razbojnik, samo da je Talijan sve je više pošto- van i čašćen.

Dopisi.

Iz Barbane. Od tamo pišu nam slie- deće: Naši Karnjevi bili su napeli sve sile da dobiju mac prošlih izbora za zemaljski sabor a svejedno ni njim pošlo za rukom, za svim tim da su potrošili mnogo novca. Sada su se počeli naši mačići naprezat kako bi prišli va obćinu. Njuše najme da su obćinski izbori bliži. Svakako pak moru prije kupit jedan mac štikadenti prije nego dodju do obćinske uprave. Neki barbanski boga- taš počel se je preporučevat našim županom da bi bija za načelnika prez plaće i da bi zva sednicu svaki misec jedan put a ra- čune da bi da svake tri mesece kako to- bože da u sada račun i neradu. Junta ima svojega činovnika Bradicicha za pregled- dat obćinske račune.

Bradicich je bija u Barbani na 18. i 19. novembra prošle godine pak je moga pregledat obćinske račune da je htija. Nego on je došal va Barban za pomoć agitirat za Clevu jerbo je bija na sastanku u Rak- lju a va obćini samo malo vremena, a to vreme je porabil za napadati na naša sve- denike. Sada pokojni Matosevich je pred 15 let pod načelnikom Clevom dela obćinske račune 2 miseca i naša je velike nerede. Ja mislim da sadašnjemu barbanckemu za- stupstvu nima prigovora.

Naš načelnik je od više marljiv i poš- ten u svemu što se komunata tiče, tako da ni nimamo potrebe ponudnih župani ni po- deštati koji mačju kravu čitaju. Mi Barbanci budimo na oprezu da nas ne zaleti dušman. Samo pazite na izložene liste jer lahko da ovi tajnik bi ih moga pokvarit jerbo i on čita mačju kravu. — Budimo složni kako braća.

Uspomeni profesora

Ivana Sabljaka

Veličajno u gordosti svojoj i dostojan- stveno i ravnodušno nebesno se sunce k za- padu sklanja, i kako se niz rodne brežuljke naše u ubave drage i doli špišta sutona prvi mrak, tako se i u moju dušu špišta žalost i tuga za tobom Ivane — prijane davni.

I kô da te gledam, gdjeno te nose na sveto, blagoslovljeno tlo, gdjeno je pulka puč — gdjeno se zemlje razkrlila grud,

— vikao u sve grlo — snareth ju i danas na istom, ma baš na istom mjestu. Vratih volove, jer znam, da bi mi bio po- snao uzaludan — i opeta je kleo i prokli- njao. — Bacih kamen preko glave čim sam zapustio dvorište, ali sve uzalud. Ah što ću početi? — jednog li mene — ubit ću ju, da ubit ću ju; da ubit tu prokletu „vešču“.

Tužna žena zarida od boli, pune oči suza svrati k plavetnom nebu, dok su joj bliede usne živahno pribirale vruću i milu molitvu.

Smiluj mu se Veli Bože uzdahnuh i približih se kamenomu stolu gdje mi je počivala smrznuta kava.

Susjed Pero radio je tako uvijek kad bi susreo na putu prijie od drugih kakvu ubogu iznemoglu stariću. Vjerovao je sirotan da mu posno ne valja e se ponajprije namjeri na buđi kakvu oderušu.

I drugi bi seljaci susretali ubogu — nonu Zanetu, tetu Uršulu, pa i kozičavu Benedetu, ali bi oni isto na rad, pa kad su njihova kola pod punanim klijasem/selom veselo škripotala gledao bi Pero prekršte- nihi ruku zapanjen i tup ko klada, uzdahnuv tužno, duboko: „Bože, Bože zašto me pro- ganjaš jadnika!“

Sirotan Pero — uboga žena — kletog li pramovjerja!

— Bože imade li još takovih seljaka?

pripravna primiti tebe u njedara svojih za- grljaj hladni — —

I kô da čujem mukla zvana i sumorne crkvice maljušno svonce, kojega se razbiti glas razleglo večernjim santom — —

Zagrabila lopata — — teško na tebe padaju grude: dok na susjednoj vrbi između grana sitna pticaica umilnim romonom pjeva: Svršeno je!

I svršeno je, Ivane, moj prijane vrli — ... A spomeni se davne križaju. Vi- dim te, prvog gdje puta dolaziš k nama i tribut veliki pružáš zavičajnu našem — ve- liku ljubavi zalog — srce svoje. Došao si mlad, i pun života, i snova i nada pun — i u idealnom si zagrljaju dnušom i arcem svojim zagrio nas, koji toliko čeznemo za izpunjenjem velikog ideala — otačbine jedne, otačbine tvoje i naše. I sjećam se večernjih domjenaka naših, i plamova se sjećam iz očiju što su brigzali tvojih, plamovi sve- toga ognja — ljubavi divne spram slavnoga i jednoga naroda našega.

A sad je svršeno sve — ngasnuli plamovi oka, umukli kucaji srca, krasnoga srca, koje je toliko plamtilo i gorjelo na- dama svetim.

Poraženi, tužni i potišteni gledamo za tobom i srca pitaju: kuda si nam se vi- nuo to?

I gle pred srce — tvoje nam dolaze muke i patnje tvoje, što ti ih namrô čas, kad ti se od tiela odvajao duh.

U pogledu si krajnjem obuhvatio sve: i život svoj i djetinje spomeni i ljubav majke, oca, braće, roda svoga ...

Ali bodac najljucni srca što je zamiralo bio je pogled na Onu, koja te najvećma plaće — i pogled na čedo, na sirotče tvoje, što je u žića pupoljku svježem lišeno lju- bavi dobrog oca.

I u skrajnjem ti se pogledu tom, oti- h tvojih milih očitovao život sav: vidio si drugu svoju izdiranu tugom i diete svoje, gdje uzalud sazivilje babajka svoga mladano ime — — A sad si ondje, odkud povratka nema — —

Ali dušu svoju provejava slatnja, da od nas daleko ostati ne čes: duh tvoj će se lagan i tihi, ne vidjen, ne čuven kriliti često nad krovom teško prokošana stana, i bđjeti nad glavicom sinčića svoga. Nad glavicom bđjeti ćeš sinčića svoga, koji će u nastaj- nom vremenu prosliediti tvoje misli, tvoj život — tebe sama — i tako će dah tvoj u obnovljenu tielu prosliediti djelovanje svoje za spas i sreću biednoga naroda našega.

... Dublje i dublje pada večerne sunce, i kako se niz rodne brežuljke tiho spuštaju sutona prve sjene, neka se tako i na tvoju, Ivane, dušu spusti i pokoj i mir. Opatija, 26. svibnja 1902.

Viktor Car-Emin.

Domae vjesti.

Veprinački obćinski izbori. Kapitanat je usled rekursa Ivana Blagar uništio sve obćinske izbore u Veprincu i nalozio je ovaj obćine, da na novo učini lište da ih na novo izloži i da na novo povede reklamacioni postupak. Iz tega se more svaki osvedočit kako vele fufrjarje su učinili z listami Kr- stić, Costantini, Schreiber i Anžulo, ki su te lište sastavljali. Nego ako znamo, da će i nove lište bit učinjene od istih fufrjićki opnuta već napro znamo, da će bit izkri- vljene. Neka dela šjor Anžulo ča će ali neće dokle će. Pak na Veprinačine će se već osvedočit da Krstić, Costantini i Anžulo delaju samo za svoju korist a da njim je korist Veprinačke obćine dvajset i deveta briga. —

† Francika Sigullć, umrla je u utork u 5 1/2, ura pos. p. Pokojnica je bila dobra do- morodkinja, a koliko nam je do sada poznato, ona je s poslednjom svojom voljom ostavila lepeh dari u dobrotvorne svrhe. Ona je i za života svojega dala puno lepeh dari našoj crekve sv. Jakova. I kao teško bolestna ona se je jako zauzimala za našu narodnu stvar. Sprovod biti će na Telovu na 4 ure zapadne. Bog ju pomiluj.

† Kačić Frane ostar i posjednik u Kastvu umrl je prošli petak nakon duge i

teške boli ravno devetnajsti dan za svojom dobrom ženom Terезom. Bog ga pomiluj a onem kamenom sirotan neka da jakosti da moru i ova pretežke ranu prebolet.

† Anton Sabljak. Prošli nedelju na 1 uru u jutro umrl je va Lovrans Anton Sa- bljak bivši kr. profesor u Zemunu — Sla- vonija. Pokojnik je bil zet bivšega načeln- ica va Lovrans g. Ivana Turčića. Neiz- reciva je to nesreća za celu obitelj vele- vrednoga starca domorodca, ali najveća bol i teškoća zadaje taj sinji gubitak neretnoj udovi, koja u pokojniku gubi dobra i ple- menita muža i prijatelja. I naši lovranski Hrvati gube s njim vjerna druga a tako i celo naše mjesto, kô je pokojnik ljubil, kako da bi bilo njegovo. S tim, a osobito pak s dobrotom svojega temperamenta pribavil si je pokojnik ljubav od svih naših a i sami protivnici su ga cijenili i štivali. Umrl je va cvete muzevne dobe: bilo mu je ko- mać 40 let. Ostavlja jedno dete — maloga Ivana.

Ponedjeljak bil je sprovod, ki je na 4 ure za polne krenul iz „Ville Riviere“ va veln creak, a odovce nakon svečanoga ofi- cija na groblje. Na grobu držal je kratko nadgrobnio slovo prof. S. Šimi svet ki je pri- šal sa svih stran našega kotara pokazal je koliko je bil obljubljen, koliko pokojnik to- liko i neviljena obitelj Turčić, kojoj i mi od „Narodnoga lista“ želimo da ih [Bog utješ i da im dade jakosti, da moru taj veliki gubitak koliko laglje podnest. Pokoj- niku pak pokoj vječni — lahka mu bila ova naša domaća, hrvatska zemljica!

Izbor načelnika za obćinu Vološko-Opa- tiju obavil se je prošli četrtak — na dan 22. o. m. kako smo već to spomenuli va zadnjem broju našega lista. Izbor se je na- javil paku pucanjem iz mužara. Veliko je veselje vladalo celega onoga dana mej na- šeni vrednemi domorodci, dočim su se Ta- lijani zavukli va svoje škuje pucajuć i kre- pajuć od jada. Mužgice su on dan bile zgu- bile besedu, a tako i Bizelova Marta i Berka. Puovrić je bil u jutro onoga dneva sam na se jadan, a za polne bil je jadan na- celi svet, a tako i Costantini samo s tom razlikom, da je Costantini bil za polne sam na se jadan, a jutro na celi svet. Inšoma, foto, bilo, žuč tosiaka i papra koliko god čete. A kontesa? Ovo njoj je zelo 20 let življenja. Uprav je na niš prišla. I rekla je, da njoj već neće bit pet let za potr. bu zimat pirali če Brera. Ova vela pirula, da njoj je dosta za celo življenje.

Šrafberćina ni on dan ni obedval. Jedi- ni Krstić se je veselil i govoril: — Hvala Bogu, da je tako passalo. Ne daj Bog da su dobili Talijani — zač ča bim ja bil on- puta? Onput bi mi bili dali pašaport — i ja bim bil sopet prez kruha“.

Drugačeje je bilo na našoj strane. Ves- selje našeh ljudi bilo je neizrecivo: oni su upravo a nekakovim blaženstvom spominjali ime svojega vele vrednoga doktora Stangera, svojega dobrega načelnika, ki je već našu obćinu puneh 7 let tako lepo i dostojno zastupal. Živio ga Bog!

Nego prava festa bila je na večer tega dneva. Okole 8 uri i pol sakupila se se novoizabrana gospoda zastupnici i zamje- nici u Grand Hotelu na skupni banquet. Za dugim bogatim stolom porazmjestili se svi zastupnici a na čelu im g. dr. Stanger, kômu je na desno sjedio g. baron Ransonet a na lijevo vladin savjetnik i profesor dr. Glax. Za vreme večere a i kasnije sve do pol noći razveseljivala je lepo društvo do- maća ljeđilistna glazba s izabranemi komadi od kojih je većina bila slavenska i hrvat- ska. — Kada se je šampanjac počel pjenit, ustal je g. načelnik i lepemi besedami naz- dravil obćini i novomu zastupstvu. Za tim je sledilo više nazdravica od kojih ćemo spoment onu g. dra. Poštića načelniku i onu g. dra. Janežića prisutnim Nemcem. U ime Njemaca zahvalil se je ponajprije gosp. baron Ransonett. Krasna je to bila beseda starca barona, a kako se je duboko dojmilo prisutnih vidilo se od silnoga pleskanja kemu ni bilo ni kraja ni konca.

Ali nazdravica, koja je sve prisutne najživlje razigrala bila je ona g. dra. Fa- bianića. On je napio slogi mej Vološkom i

Opatijom prisposdobiv jedno i drugo mjesto svezit mnaži i šene. Ali on je to učinio tako spretno, tako lepo, da su mu svi koliko ma vreme govora toliko i nakon istoga upravo burno pljeskali.

Oko pol noći ostavio nas je g. načeln- ick i nekoja postarije gospoda, dočim je mlađji vrlet ostal i nadalje va dvorane i pod vrhim ravnajem vrlaga stoloravnatelja g. dra. Fabianića zabava je trajala i na- dalje. —

Bila je to za istinu zabava, kakoveh je do sada malo bilo i a njom smo zape- čatili jedan lepi dan — naše slave i po- bjeđe naše.

Kako delamo mi, a kako Talijan. Kad su bili za našu obćinu razpisani izbori i iz- borne listine izložene, mogal ih je svaki pregledat i prepisat. Mi nismo branili ni jednemu da ih prepíše, pak su ih i oni od talijanske stranke slobodno prepisali. Pre- pisal njim ih je Rižo Nonin. No naši Tali- jani, ale mačići ne delaju tako.

Sada te bit brzo izbori i za veprinačku obćinu, pak su i tamo liste izložili. Ma ih oni ne puste prepisat. — A zač ih oni ne puste prepisat? Zač su separeki napravne i tako zmešane, da se ne zna ni ča je mačko ni ča je ženako. E pomislite sastavi- li su ih tri postenjakovići (va praznoj kuće op. sl.) Salo, Unkvartiri i Puh. Sad mi recite ki dela pošteno i otvoreno — de- lamo mi, ali oni? Tako je storila talijanska stranka i kod izbori za Cres i tako delaju posvuda. — Svo njihovo delo je samo i čisto prevarstvo. — Oni te se držat još ko vreme tako, al a prevarstvom se ne pride dugo, pak neka se čuvaju ti Kalabrezi, da ih ne budu kamenovali prvi oni, ki još da- nas a njime drže.

Piknulo ga je. Pismo „Proletarca“, ko smo priobćili va zadnjem broje našega lista piknulo je Krstića upravo va Cres, tako da je cele četiri kolone nadrajsal srvega i sva- česa proti našemu prijatelju Proletarcu. — Prepuštajuć našem Proletarcu, da on sam odgovori na sve one blegatine renegata Krstića, mi ćemo se danas samo u kratko pozabavit s Krstićevim blenganjem. On piše va svojoj zadnjoj škovacere, da brizan ra- dnik Preluke mora delat i mućit se za jako malu plaću. Ki je temu kriv? Pustimo mi na stranu poslodavca, ki je upravo onakov kakovi su manje više i svi poslodavci ovega sveta, čovjek naime ki najviše gleda, da sebi omasti bradu — pustimo mi njega na stranu, pak razgledajmo malo, ki je kriv, da naši ljudi u Preluki i drugde moraju za malu i nikakovu plaću delat i mućit se po vas dan kako blago. A ki je temu kriv, ako ne oni mraki kalabrezi, ki buduć va Italije krepuju od glada prihajaju va naši kraji, da razbijaju žurnade našem ljudem. Talijani je lahko delat za malu plaću, on kada jednaput pusti va Italije vruću fami- liju, on se više za nju ne brine ni ne skrbi tako da ono ča dobije je samo za njega, za njegovo lokilo i žerilo.

Drugačiji je naš čovek. Kamo god gra- svuda nosi va srce i na pamete svojega fa- miliju, svoju ženu i decu, skrbi se, kako bi njim poslal ki šolad da se moru prehraniti. Za to naši ljudi ne moru ni živet ni umret, a svemu je temu kriv Talijan i samo Tal- jan. Da ni Talijani ne bi bilo ni mizerije ni štoperi. Zlo ko nanašaju delavcem Talijani vidi se i od tada, ča ih od svakuda progna- njaju. Koliko su ih samo zadavili va Ame- rike i France!

A ča se pak našeh Kastavac tiče oni mu odgovaraju na naša usta, da njim ni treba, da se za njih skrbi jedno mlkorkisti, jedno Salo, kemu mora jedna baba kupovat mndani, stomauji, sve stvari, koja si već na Kastavčine deca od 12 do 13 let već sama zasluzhe. Naši su Kastavci dobro orga- nizirani, a bit će još bolje, kada se budu Udruge, kakova je ona od sv. Mihovila još bolje po Kastavčine naširile.

Nadalje Krstić psuje našega Proletarca za to, ča va onem svojem lepem pisme brani gosp. Spiničića i Laginju. Nego tu se Krstić porosal. On je rekak da zlo ako vladaju Hrvati, i zlo ako vladaju Talijani, ali da je pametno i uputno medju dva zla zibrati manje zlo, i za to da je

bolje drži a Talijani. A to bi on otiel i do-
kazat. Da vidimo kako: On piše name
kako da bi Bartoli, Bennati i Polesini bili
Bog zna kako veliki dobrotvori istarskih
seljaci i radnici. Za dokaz temu navodje
neke govore da ih je Benati i kumpanija
driial va bečkim parlamentu. A za da su ta-
lijanski deputati držali one govore? Za niš
drugo, ako ne za to, da hite malo praha
v oće onem trubilom, ki za njih drže. Sa
praznami govori se malo koristi ni jednemu
a govori Benatia i kumpanije su prazni i
smešni. Kada ti talijanski kapinioni počnu
govorit nemški celi se Parlament tress od
silnega smeha, zač ih ni ni razumet da slo-
boču. „Oes Aus — ik abe site spre-
kue kontra Kroatisch... i t. d.
Je to govor? Ča se moria tako govori
nemški. Ki razume ta galimatijaf? Moru
takovi govori pomoć? Ne moru, zač ih ni
jedan ne razume. A naš profesor Spinčić?
On je od onih ki govore: — Man je be-
sed a više dela.

Takov je naš Spinčić, i hvala Bogu.
mi se ipak moremo pohvalit, da je njegovo
znanje i njegovo delovanje doneslo lepega
ploda i lepe koristi našemu narodu. Pak još
neč. Naš Spinčić ima za sobom sve austrij-
ske Slavene, a teh je veliki broj. Zatim uz
njega je i lepi broj Nemac, dapače svi
Nemci, ki nisu Abreji ale Framašoni.

Nego koliko god se on mučil i trudil,
on nam ne more puno koristit, dokle je
uprava ove nesrećne Istre v rukah od ta-
lijanske kamora. Istra ima svoj sabor, ima
svoju juntu, a ta je v rukah talijanskih
framašoni. Od tega sabora i od te junte
dolazi našem puku sve zlo. Neka Talijani
najprvo sami učine neč za puk, neka gled-
aju da poboljšaju njegovo stanje, puk on-
puta neka gredu va Karpan, gledat kako
je onem tužnem delavcem. S kim obrazom
moru oni smerat neč proti našemu govornu,
kada oni sami postupaju s istarskim kme-
tom kako z blagom. Ja oni su hitili nebogi
puk in malora, zatril su ga i zatiraju ga,
svaki dan, oni su dapače na njega navallili i
onu prokletu školsku taku — onih 6 krun
na svako deta. Nije li to barbaraki? Kako
će ubogi puk pitat svoje pravice, kada mu
se postavljaju takove zapreke da se ničemu
koristnemu ne nauči? I ne samo to, nego
kade ne moru da drugačije zatiraju naš
puk, onde kradu kmetaki žulji, kako su to
učinili va Motovne, va Mungie, va Bureto
i va tolikih drugih mesteh, a najviše va
Poreč, kada su skupa z Rigom ukrali do
80 tisuć fiorini. To — to neka pobije Kr-
stić ako je vreden, ma on na sve ovo muči
kako panj.

Od tada se vidi, ko je zlo veče. A da
ne bi drugo bilo, već nam je to dosta, da
su se va Mungie, va Kopre, Pirane, Ro-
vinje a osobito pak va Pule digli i sami
talijanski radnici i kmeti proti Talijanom
i dižu se još i dan danas! Ter je i Krtić
bil od Talijani pozvan va Pul kod zadnjih
izbori za petu kuriju, da njim pomogne bo-
rit se protiv puljakim socialistom. I još je
pisal da kada su socialisti propali, da su
njega Krtića i Bennata va „Casine“ vajer
nosil. I još ima obraza, da se stavlja soci-
jalistom za nekakovega tatora. Pfui!

Grad porušen od potresa. Na 22. maja
o. l. bil je grad Quersul-Tarango u Guate-
mali va južnoj Amerike posvema uništen od
potresa ki je trajal tri četvrta ure.

Anarhističko-socialistički sastanak. Već
nekoliko vremena biva va „Mačjoj kule“
neki socialistički kapo Schneider, ki je bil
kako i Krtić sfrapan z Reki i Trsta radi
bunjenja puka. Sada je prišal na Matulji
da pomore Krtiću puk bunit s tem da va
ovem kapitanate učini jednu socijalističku
stranku. Već se po Opatije i Matuljih drže
nekakovi tajni socialistički sastanki koje
sazivuje spomenuti Schneider. Doznajemo da
se pripravlja jedna velika anarhističko-so-
cialistička skupščina na Matuljih kako je
bila ona va mesecu augustu 1898. Lepo će
Opatija napraviti poč ako se bude va nju
presadile socijalističke ideje i socialistički
nemiri. Videant consules!

Tlovo. Sutra je u župnoj crkvi u
Voloakom u 7 sati u jutro svečana sv. misa
kod koje će novi mjesoviti zbor pjevati novu

jednu misu. Iza sv. mise bit će procesija
po mjestu. Preporuča se ljudem da u procesi-
ji hode u ređu kako se takovoj pobožnosti
pristoi a ne kako ovce.

Junačtva Ninotova. Od Duhove ni već
nekako vidit Ninota od Roša. Od straha mu
se naime gače tress. Doznajemo još da
je isti dan to je na Duhove okol devete uri
vešer pred kafetarijom na Voloakom insul-
tiral poglavitega gospodina kapitana. Nino
nema ča dela pak za to ne moremo verovat
da je va njegovoj glave nastale mis-
val da insultira gospodina kapitana. Mi dr-
žimo za siguro, da je Nino va društve od
onih nekih Talijani s kemi obći čil po-
vanje i napadanje na gospodina kapitana
pak da je on samo rekao na glas ono ča su
njegovi kumpanji rekli na tiha. Sramotno je
da se z ljudi a la Nino i Krtić družo im-
pjegati od kase i kapitanata. — Revelante
na primer je dan i noč va društve od Ni-
nota i Krtića. Neki e. k. žandarmi na Vo-
loakem na primer klanjaju še Krtiću kako
da je njihov kumandant, a ipak je e. k.
kapitanat rekao da je Krtić vreden za beči
učinit i takovo delo za ko se gre va prian.
Ti impjegati i žandarmi kako da bi hteli
pokazat da ni istina ono ča je kapitanat o
Krtiću napisal.

Talijanski študenti — razbojniki va
Beču. Lanjsko leto su neki Talijani va
Rime kako razbojniki po belam dnevu na-
skočili na institut sv. Jerolima va Rime, va
istem se impošesali, stirali prave gospodare,
pak za tam stali šerati i lokat tuđu muku.
Celi izobraženi i pošteni svet rugal se je
to sramote, samo Talijani su z razbojnicke
slavili i častili kako da su domovinu spa-
sili. Čini se kako da je talijanska kultura
spala već na najnižje grane.

Po primeru talijanskih razbojniki va
Rimu vladaju se i talijanski študenti po
naših niverzah a navlastito u Beču, tako
da ni Nemški študenti, ni nijedni drugi ne
trpe talijanskih niti ih ne smatraju za ljude
poštene i dostojne ljudskega društva, nego
ih smatraju za divu osvetljivu živinu. Na-
vada je mej študenti svake narodnosti, ako
jedan drugoga uvredi, da na viteški način
daju jedan drugomu zadovoljstinu. Nikada
ni nijedan talijanski študent za uvredu ni
pita vitešku zadovoljstinu nit je za drugemu
učinjenu uvredu na to po uvredjenom pozvan
ikada dao vitešku zadovoljstinu. Talijanski
študent će se svakomu, ki ga uvredi samo
po razbojnicke osvetit. Deset, petnajst njih
čeka za kantuni za jednem „neprijateljem
pak svih petnajst na njega nasekoć kako
banditi a kad su ga namlatili onda pobegnu.
— Ta junačtva talijanskih študenti su va
Beču dobro poznata, pak su već više puta
študenti drugih narodnosti predlagali da se
talijanski študenti izključe iz svakega stu-
dentskoga društva a Nemci rekli su da ni
moguće Talijanom zet poštenje
zač da ga nisu nikada ni imeli.
Da su Nemci govorili istinu osvedočiti ćete
se iz ovega:

Već puno vremena vre va Beču med
hrvatskemi i talijanskemi študenti iz Dal-
macije (Talijanski študenti iz Dalmacije su
sami izdajice, ki su a la Krtić zatajili ma-
terinsko mleko op. ured.) Na Duhova za
podne sedeli su 4 hrvatski študenti va jed-
noj bečkoj kafetarije. Na jedanput ih neki
po telefonu zove va jednu drugu kafetariju
kade da Talijani tuču Hrvate. Kad su ova
4 Hrvata prišla va tu drugu kafetariju nisu
tamo našli ni jednoga hrvatskoga študenta
nego samo celi rejment talijanskih študenti
Kad su to naši videli šli su nazada od kuda
su bili i prišli. Malo za tem prišlo je za
njimi sedamdeset talijanskih študenti, ki su
se kako banditi hitili na te četiri Hrvata.
Naši su se branili koliko su mogli dokle
nisu tri od njih na pol mrtvi pali na tla a
četri je skočili na jedan stol i komać se je
živ obranil. Kad su se Talijani tako junački
sedamdeset na četiri poneali pobegli su ča
kako da ih vrami nose a Hrvatom je društ-
vo za spasavanje povezalo rane od kojih
su bile neke zadane od noža, tega talijan-
skoga najmljijega oružija, od palice i od
boksera.

Zastupniki dalmatinski Dr. Ferri i Bi-
ankini sauzeli su se da se stvar ne pokrije

i već je policija nekoliko Talijani pređala
sudu. Med študenti svih drugih narodnosti
se je to rasbojstvo od Talijani uprav zgo-
dilo i sada se svi študenti skupa dogovaraju
da talijanske študente stiraju od svakega
študentskoga društva i da njim zabrane
pristup va aula bečke universe. Va istinu
lepa sveodba za talijanaku avitu kulturu
ili brutura. Pfai mrcino!

Josip Mandić — skladatelj. Tu prvu
nedelju dalo je trčansko „slovensko pevako
društvo“ u kazalštu „Armonia“ svome zbor-
ovodji g. S. Bartel prekrasan koncert za
vrlo bogatim programom. Glavna i najza-
nimivija točka tog programa bijaše nova
skladba g. Josipa Mandića, nina Dr.
Dr. Mandića, „Slaven i pjesma“, koja je
skladatelj posvetio spomenutom zborovodji
Bartelu. Pjesma je vrlo obširna i lepa a
aložio ju je Dr. Trnoplesar.

Mladi skladatelj reč bi da je baš po-
godio misao i čustvo pjesnika, jer je ciele
skladba prožeta samim narodnim motivima,
koje je skladatelj znao tako liepo obraditi,
da bolje nije mogao.

Motiv „Vozila se po moru galija“
ponavlja se kolik u overturi toll u kantanti
u raznim varicajama tako spretno, da po-
stane uhu vrlo ugodan.

Overturu vodilo je skladatelj sam a
kantantu kapelnik vojničke glazbe. Kantata
nastavljena je za sole i za mješani zbor.

Cielj komad trajao je preko pol sata
čim je svršio, začelo je oduševljeno občin-
stvo mladom skladatelju tako burno odo-
bravati da se je morao ponovno pokazati
na pozorištu gdje su mu bila izručena dva
prekrasna lovor-vjenca sa travovima. Obći
sud glazbeno izobraženih ljudi bijaše taj da
skladatelj Mandić imade vrlo mnogo glaz-
benog dara i da je njegovo prvo oveće
djelo, kojim je stupio pred šire občinstvo
podpunoma uspjelo; ako pak uvažimo, da
se je g. Mandić posvetio struci (medicini)
koja mu vrlo malo vremena dozvoljava, da
se bavi glazbom i da je skladbu košto i
orkestraciju napisao u roku od tri do četiri
tjedna, onda mu a istinu moramo čestitati.
Moramo mu čestitati također z razloga što
se je bacio na narodnu glazbeno polje, koje
je u nas Hrvata još premalo obradeno i
što je kao Istrainu uglazbio pjesmu, koju
je spjevao također Istrain i time učinio
čast sebi i narodu iz koga je nikao.

Mi mu ovima poručujemo, da koraca
napried po započetoj stazi, da svoje slo-
bodno vrieme posveti hrvatskoj narodnoj
glazbi i da našu glazbenu literaturu opet
naskoro obogati kakvim novim komadom,
te mu kličemo: do vidova!

Kako će bit Krtiću va pržume? Kako
je poznato Krtić se je dočepao u vreme od
4 tjedna četvorojesečne kazni i 100 kruna
globe če je obakrbljen za 4 mjeseca za hranu
a onih 100 forinta što ih prima od junte,
moći će metnuti na „šparkasu“ ili inače
plodonosno uložiti. A s druge strane treba
mu malko počinka iza onih burnih doživ-
ljaja — napose iza izbora u obćini Voloakom
Opatijakoj. Čekati će valjda da prođu još
izbori u Vepričnu i onda će nam doći u
pohode medju hladne stiene jezuitskih za-
tvora. No ni tamo mu neće biti lošo. Ham-
bari su puni fažola i ječmena, a zabave u
zatvoru ne manjka.

Tamo se igra i „triljučani od kruha“,
„na fažoli“ i „na dušice“; svaki dan i ura
„promenade“ u kortinu, a ako zna lepo pi-
sat, more i šentenci prepisivat, knjige ve-
zat itd. Sunca božje ne vidiš ni za pluća
a po lete je nutre friško kako u kakvom
perivoju. Ja sam osvjedočen, da će se nutri
Krtić podebelit i pocrvenit.

Razne vijesti.

Atentat na talijanskega kralja. Kralj i
kraljica talijanska bili su neki dan va Na-
pulje, kada ti njim se najedanput prezenta
jedan anarhist s pištolom i pum! s pištolom
proti njim. Ranjeni nisu ostali ni kralj ni
kraljica. Anarhist je uhvaćen. On je, to se
zna Talijan. Drugačije ne bi ni moglo bit.
Italija je patria od anarhisti, banditi i bri-
gantit. Lepa patrial!...

Štrašna nesreća na Martiniki i St.
Vincencu. Kako javljaju iz Fort France, pri-
povieda kapetan parobroda „Knight“, koji
je 800 spašenih osoba prevezao na fran-
cozki brod „Ponyer-Quertier“, da vulkan
Mont Pelée još uvijek riga ogranj. Preko 400
mrtvaca nije kapetan parobroda „Knight“
mogao dati izkoptati, jer je dalje pretraži-
vanje ča bilo pogibljivo za život i to radi
otrovnih plinova iliti gaša. U ovaj se čas
neda proračunati, kad će se ruševine grada
St. Pierre moći pretražiti.

Dopisnik lista „Daily Mail“, koji je
prvu nedelju razgledao ruševine grada St.
Pierre, izvjavuje također glede uzroka
smrti nebrojenih ljudi, da nisu lava, ka-
menje i pepeo prouzročili smrt, nego razna-
reni otrovni plinovi, koji su najprije pro-
zročili eksploziciju vulkana i zatim se stra-
šnom brzinom na više milja naokolo razfi-
rili i rastepali.

Još pred nekoliko tjedana običavali su
se izletnici iz St. Pierre kupati u malom
ribnjaku, koji se je nalazio na mjestu gdje
je bio otvor vulkana, za koga se je držalo
da je ugašen. Što stanovnici nisu pobjegli
iz grada unatoč uznemirujućim događajima
predjašnjih dana, tumači se sada tim, da
im je guverner otoka Martinique Mouttet
zabranio, da odu iz grada po svojoj prilici
radi toga, da ne dođe medju pučanstvom
do velikoga straha.

Na 9., 10. i 11. o. m. najdeno je u
ulicama grada St. Pierre jedno 2000 mrt-
vaca. Brodi „Suchet“ i „Valkyrien, te ladja
„Ponyer-Quertier“ prenuzli su gotovo obna-
mogle od gladi i žeđje stanovnike iz sela
Carbet i Précheur. Sama ladja „Ponyer-
Quertier“ odvezla je odanle preko 2000
osoba koje su većinom zadobile strašnih ope-
klina i rana.

Iz Fort de France javljaju, da riganje
vulkana Pelée svendilj traje i da se unlied
toga ima očekivati novo zlo. Vulkaniko se
je delovanje proteglo također na Mexico.
Imade znakova, iz kojih se razabira, da će
provaliti vulkan Pico de Colima. Stanovnici
u ondješoj okolici spremaju se na biegi.
Također iz otvora vulkana Sonu, koji je
trideset godina mirovao, suklijaju sada dim
i para.

Iz izvješća oblasti proizlazi, da se sada
može laglje u grad St. Pierre. Iz ruševina
se grada više ne diže dim. Nadjeno je 2000
u ugljen pretvorenih mrtvih tjelesa. Ognjena
kiša pala je do 200 metara pred Carbetom.
Radnici sahranjuju mrtvaca. Pomoćna su
sredstva odmah razdieljena unesrećenim lju-
dem. Svjedoci potvrđuju da se katastrofa
nenadano dogodila. Misli se, da je u neiz-
mjerno množini provalio dim i proizveo zna-
tan tlak zraka, koji je sve oborio. Ogranj
je istom kasnije buknuo. Uslied plinova raz-
prsnula su se ljudska tjelesa, koja je za
tim vatra pretvorila u ugljen. Mora da se
je na grad spustila kamena kiša. Razžarena
lava nija tekla, kako se je iz prva govorilo.
Jedan vrtlar iz Mome Rouge, koji je udal-
jen 7 kilometara od St. Pierre, vidio je u
času katastrofe sedam svetlih točaka na
vulkanu Pelée, te je osjetio kanda ga kračna
struja silno privlači vulkanu. Za tim se je
brdo otvorilo i razlilo ognjevitu kišu na
St. Pierre.

Po brzojavnoj vijesti iz Santa Lucija,
cieni se broj osoba, koje su na otoku St.
Vincent pale žrtvom vulkanskim erupcijama
na 1600.

Listovi iz St. Tomasa javljaju, da se
je ondje u 5 sati poslje podne stala trusti
zemlja, uslied česa je nastala velika zbu-
djenost medju stanovnicima, od kojih su
mnogi pobjegli iz kuća na polje. No potres
je prestao prije, nego je prouzročio kakvu
štetu.

Profesor Heilpin u Filadelfiji, najava-
ženiji američki geolog, boji se, da će uslied
vulkanskih erupcija konačno nestati anti-
liskog otočja.

Dopisnica uredništva.

Gospodu dopisnike iz Klane, Zrenja,
Rovinjakoga sela i Moščanica molimo neka
se uspre do budućega broja.

Ljekarna D. Accurti

na Rieci,

Corsia Deak, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specialitete:

Željesovito-Kina-Vino, vrlo ugodna okusa, izvrstno sredstvo proti slabokrvnosti, živčanim bolestim, lošoj probavi, te u rekonalcentnom stanju ina svih bolestih.

Najčistije bakalarovo ulje, čisto, te sa željezom i jodijem, direktan uvaz iz Bremena iz znamenite i svjetske tvornice: Lahusa. Ovo čuvano ulje rabi se za velikim uspjehom proti: sušici, skrofali, rakiti, plućnom katarru, kašlju i kožnom osiku.

Izvadina Salsaparilje Kondura, izvrstno sredstvo za čišćenje krvi osobito iz najtub bolesti.

"Galligo", Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno daća odstraniti kurja oka.

Zdravo kapljice, Nenađkriljeno sredstvo za sve želučane bolesti.

Najbolji se ljekovi dobiju

Ljekarni „al Redentore“

(„k Spasitelju“)

na Riječi kraj velike crkve a osobito se traže, od samih trava načinjeni te i najkorisniji za zdravlje čovjeka:

Kapi „Spasitelja“ najbolje su sredstvo na uzdrati si zdravlje do visoke starosti njihovom redovitim uporabom; er liječe nesvjest, odstranjuju drhtanje u silama, ublažuju reumatizam, očičuju krv i okrijepljuju želudac, koji je čestoavor mnogim bolestim. Izvrstno su zatim sredstvo ore čudotvorno kapi „Spasitelja“ proti svakoj slučajnoj boli, tjeraju nadvužanje i vjetrove, odstranjuju žgaravicu u grlu, zatim grčnicu te grlu i trbulu i crjevinu. Redovitim njihovom uporabom pridržuju redovitu probavu, a tim započuju mnoge bolesti. — Jedna boćica 80 novci.

Pojačane kapi za maternicu okrepjuju sa pet kapi na komadiću cakra maternicu, krijepe tjelo od slabine i miteća glavo. Jedna boćica 85 novci, a nadomjeđuju sve do zaka kapljice, što ih ženo rabe za slabost i maternicu.

Bilinski sok proti kašlju, Nenađkriljeno i najsigurnije ljeci prehladu u primu, kašalj, promuklost u grlu. Tko boluje na prstima bolestima neka rabi samo ovaj „bilinski sok“ te će ga pohvaliti sigurno, kao što svjedoči toliko stotina pohvala, koje su mi poslali upotrebljujući ga. Treba paziti na zahtitni znak „ilika Spasitelja“, što se nalazi na svakoj boćici ovih ljekova; a dobije se jedino u Ljekarni podpijanog kano molim i naručiti.

Harući li tko više boćica dobije popusti

HINKO BABIĆ,
Ljekarnik

Rijeka (Finno) kraj velike crkve.



Višekrat odlikovana

Višekrat odlikovana.

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

Augusta Dreise

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.

Kod većih naruđa do 20% popusta. — Glasni šlj se na zahtjev gratis i franko.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,

specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. za gospođu, a od 2—5 p. p. za gospođu na Riječi, vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad Ljekarnom D. Accurti.

Tiskara

V. Tomčić i dr. u Opatiji preporuča slavnom obćinstvu svoje bogato skladište najfinijih i najmodernijih posjetnica, omotah, i drugih tiskanih uz vrlo umjerene cijene.

Sjećajte se

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Svoj k svomu!

Vinko Grgurina Ivanov

Jušići br. 72

prodaje u svojem dućanu u Jušićih br. 72 svake vrsti robe kao jestvine, odieła mužka i za djecu, svake vrsti rubaca, čarapa, i svake vrsti robe za kućnu potrebu; železnu robu, razne vrsti porcelana, Roman- in Portland-cement, sumpor i garantirano dobru modru galicu (vitriol). (1)

Sve uz najniže cijene!

Svoj k svomu!

Prvi zavod za pogrebe

u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uređenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će sl. obćinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Cijene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naruče prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Erd.

Rieka - Amerika

Medjunarodna putna poslovnica

L. Mašek i drug

na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog petka i ponedjeljka.

Upute daje besplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamćenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene isnose bez odpojedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posudo) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati posle podne; u nedelju i blagdana od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044-30 — Garancija iznašala je K 133.760-.-. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.488-29.

Ravnateljstvo.